

Informácie a poučenia

Geodetický bod geodetických základov sa zriaďuje na základe § 4 a § 15 zákona NR SR č. 215/1995 Z. z. o geodézii a kartografii v znení neskorších predpisov v spojení s vyhláškou Úradu geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky č. 300/2009 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 215/1995 Z. z. o geodézii a kartografii v znení neskorších predpisov.

Geodetický bod je trvalo stabilizovaný, prípadne trvalo signalizovaný bod, ktorý je v ustanovených geodetických systémoch určený súradnicami, nadmorskou výškou a tiažovým údajom alebo len niektorým z týchto údajov s predpísanou presnosťou a dokumentáciou.

Zariadenie geodetického bodu je najmä meračská značka, meračský signál, ochranný znak, aktívny odrazový prvok alebo pasívny odrazový prvok, permanentne observujúci prístroj alebo anténa globálnych navigačných satelitných systémov a ich príslušenstvo; slúži na jednoznačné zabezpečenie alebo označenie jeho polohy, prípadne výšky, na jeho meranie a ochranu pred zničením alebo poškodením, na odraz signálov a vlnení a na permanentné určovanie jeho polohy.

Zariadenia bodov geodetických základov zriaďuje, spravuje, obnovuje a odstraňuje právnická osoba zriadená úradom, t.j. **Geodetický a kartografický ústav Bratislava**.

Fyzické osoby a právnické osoby, ktoré zriaďujú body geodetických základov sú povinné písomne poučiť vlastníka nehnuteľnosti alebo inú oprávnenú osobu o obmedzeniach, ktoré mu zriadením geodetického bodu vzniknú. **Kto zničí alebo inak znehodnotí zariadenie geodetického bodu, za takéto konanie zodpovedá podľa osobitných predpisov.**

Fyzické osoby a právnické osoby, ktoré vykonávajú geodetické činnosti, sú oprávnené po predchádzajúcom upozornení vlastníka, prípadne inej oprávnenej osoby v nevyhnutnej miere používať dotknuté nehnuteľnosti na zriaďovanie, udržiavanie, premiestňovanie, odstraňovanie a obnovovanie zariadení geodetických bodov za primeranú náhradu. **Vlastník nehnuteľnosti, prípadne iná oprávnená osoba je povinná strpieť umiestnenie zariadenia bodu geodetických základov; zistené poškodenie alebo ohrozenie tohto zariadenia je povinná bez meškania oznámiť Geodetickému a kartografickému ústavu Bratislava.**

Fyzické osoby a právnické osoby, ktoré vykonávajú alebo kontrolujú geodetické činnosti, sú oprávnené po predchádzajúcom upozornení vlastníka, prípadne inej oprávnenej osoby, v nevyhnutnej miere vstupovať alebo vchádzať dopravným prostriedkom na ich nehnuteľnosti. Pri vstupe alebo vjazde sú fyzické osoby a právnické osoby povinné preukázať sa preukazom oprávňujúcim na vstup na cudzie nehnuteľnosti a dbať na to, aby čo najmenej porušovali vlastnícke a iné vecné práva. Fyzické osoby a právnické osoby, ktoré vykonávajú geodetické činnosti, môžu v nevyhnutnej miere osekávať a odstraňovať porasty prekážajúce vo vykonaní geodetických činností.

Súčasne upozorňujeme na povinnosť vlastníka, prípadne inej oprávnenej osoby oznámiť v papierovej alebo elektronickej forme Geodetickému a kartografickému ústavu Bratislava, e-mail: gkuosgz@skgeodesy.sk akékoľvek zistené poškodenie alebo ohrozenie zariadenia geodetického bodu, prípadne jeho ochranného znaku, ako aj akékoľvek zamýšľané zmeny v najbližšom okolí (napr. budovanie stavebných a dopravných objektov, terénne úpravy a pod.).

Na tejto budove sa nachádza geodetický bod geodetických základov

Čo je geodetický bod?

Geodetický bod je trvalo stabilizovaný, prípadne trvalo signalizovaný bod, ktorý je v ustanovených geodetických referenčných systémoch určený súradnicami, nadmorskou výškou alebo tiažovým údajom s predpísanou presnosťou a dokumentáciou. Zariadenie geodetického bodu je najmä meračská značka spolu s ochrannými prvkami, ktorá slúži na jednoznačné zabezpečenie polohy, prípadne výšky geodetického bodu. Ochranné prvky (napr. ochranná tyč, betónová skruž, štítok, tabuľka) slúžia na ochranu geodetického bodu pred zničením alebo poškodením.

Kto zriaďuje a spravuje geodetické body geodetických základov?

Geodetické body geodetických základov (ďalej len „GZ“) sa zriaďujú na základe § 4 a § 15 zákona č. 215/1995 Z. z. o geodézii a kartografii (ďalej len „Zákon o geodézii“) v spojení s vyhláškou Úradu geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky (ďalej len „ÚGKK SR“) č. 300/2009 Z. z., ktorou sa vykonáva Zákon o geodézii. Zariadenia geodetických bodov GZ zriaďuje, spravuje, obnovuje a odstraňuje právnická osoba zriadená ÚGKK SR, ktorou je **Geodetický a kartografický ústav Bratislava** (ďalej len „GKÚ“).

Môžem svojvoľne odstrániť geodetický bod GZ zo svojej nehnuteľnosti?

Nie. Ochrana geodetických bodov GZ je dôležitá pre zachovanie presnosti a funkčnosti geodetických sietí, ktoré slúžia ako základ pre mapovanie, katastrálne merania, inžiniersku geodéziu a iné činnosti. Podľa Zákona o geodézii je vlastník nehnuteľnosti povinný strpieť umiestnenie zariadenia geodetického bodu GZ na svojej nehnuteľnosti a zistené poškodenie alebo ohrozenie tohto bodu je povinný bez meškania oznámiť GKÚ e-mailom gkuosgz@skgeodesy.sk alebo cez portál MAPKA v téme Geodetické základy cez možnosť „Žiadosti a oznámenia“.

Čo robiť, ak plánujem výstavbu na pozemku, na ktorom sa nachádza geodetický bod GZ?

V zmysle zákona č. 25/2025 Z. z. Stavebný zákon a o zmene a doplnení niektorých zákonov (Stavebný zákon), stavebník alebo ním poverený projektant sprístupní na Portáli výstavby projektovú dokumentáciu a požiada GKÚ ako dotknutú právnickú osobu o vydanie záväzného vyjadrenia k stavebnému zámeru.

Môžem zatepliť fasádu, keď mám na stene stabilizovaný geodetický bod GZ?

Áno. Budovu je možné zatepliť, je však potrebné nechať výrez v izolačnom materiáli, t.j. nad najvyšším miestom meračskej značky nechať aspoň 2 cm miesto (Obr. 1). Pri prípadnom geodetickom meraní sa do pripraveného otvoru umiestni špeciálna podložka na nivelačnú latu (viď Obr. 2). Ochranné zariadenie na budove (štítok, tabuľka) môže byť odstránené alebo premiestnené na novú fasádu.

V prípade akýchkoľvek nejasností nás neváhajte kontaktovať: gkuosgz@skgeodesy.sk

Obr.1 Minimálne rozmery otvoru potrebného pre umiestnenie nadstavca pre geodetické meranie

Obr. 2 Vhodne upravená fasáda okolo nivelačného bodu pri geodetickom meraní

Obr. 3 Príklady vynechania výrezu: Geodetický bod môže ostať na fasáde priznaný alebo zakrytý plastovou chráničkou, prípadne kovovou mriežkou